

Jákup Suni Joensen, Fólkaflokkurin:

Satsa upp á samgonguna

Jákup Suni Joensen sigur seg ikki ivast í, at óvikandi útspæl Javnaðarfloksins um at vera verandi í danska ríkinum, er taktikkur. Hinvegin sigur hann tað vera púra vist, at fólkafloksfólk eru trúgv móti samgonguskjalinum

Hogni Mohr

– Ongin eigur at vera í íva um, at vit halda okkum til samgonguskjalið!

Hesi greiðu orð, koma úr munnum á Jákupi Suna Joensen, tingmanni Fólka floksins, nú úttalir frá Bjarna Djurholm, tingmanni, verða tulkað sum prógv fyri tjóðskaparpolitiskari spjalding í Fólka flokkinum.

Viðvíkjandi Bjarna Djurholm, sum summi tjóðveldisfólk skýra sambandsmann at vera, sigur Jákup Suni eins stutt og greitt, at vit hava talfrælsi í Føroyum.

– Bjarni koyrir upp á okkurt hjá sínum veljarum, og tað er skiligt. Men, eg haldi kortini, at vit eiga at vera trúgv móti samgonguskjalinum. Eg vænti eisini, at Bjarni Djurholm fer at vera trúgvur móti tí, sum Fólka flokkurin hevur undirskrivað, sigur Jákup Suni Joensen, sum sjálvur sigur seg altíð fara at standa við skjal-

ið.

– Vit satsa upp á samgonguna, staðfestir hann.

Uttanlandaskuldin burturbeinast

Jákup Suni Joensen heldur tað vera sera týðningarmikið, at komandi fólkaatkvøða um statsrættarligu framtíðarstöðu landsins, greitt visir, at føroyingar hava tikið undir við nýggja sáttmálanum, sum føroyska samráðingameyndin væntandi hevur megnað at fingið undir land við árslok. Tí heldur hann tað eisini vera frægast um andstöðan fær ávirkan.

– Javnaðarflokkurin vil hoyra til Danmark, og vit vilja vera frælst land. Eg haldi at føroyingar eiga at fáa tað teir kunnu í hesum umfari.

– Millum flokkarnar kann semja óivað fáast um, at ríkisveitinging eigur at fella burtur eftir einum áramáli. Tekur Javnaðarflokkurin undir við hesum, so kunnu vit í felag vísa í verki, at vit

megna at greiða okkara egnu búskaparligu víðurskipti. Og eru vit búskaparliga leys av donskum heildarveitingum, so ber neyvan til at vera ímóti fullveldi, sigur Jákup Suni, sum í sínari røðu á tingi m.a. mælti til eina semju um búskaparpartin, sum m.a. skuldi hava við sær, at tað, ið liggur eftir av gomlu uttanlandsskuldini, skal burturbeinast við parti av somu heildarveiting.

Javnaðartaktikkur

Mong tjóðskaparpolitisk eygu eru í hesum døgum vend móti Javnaðarflokkinum og umboðum floksins á tingi. Við 21,9% av atkvøðunum er Javnaðarflokkurin væl umboðaður; hevur sjei umboð í lögtinginum. Bæði politikarar í samgonguflokkunum og eygleiðarar týkjast í ivaleysir í, at flokkurin fer at hava alstóran og kanska avgerandi týðning í tjóðskaparsumminginum: Um tað

verður egg ella ungi. Og Jákup Suni Joensen tykist eisini halda, at tað hevur týðning, hvønn veg javnaðartummilin fer at venda tá føroyingar skulu velja millum altjóða staðfest sjálv-ræði ella danska ríki.

– Eg haldi tað vera best, um Javnaðarflokkurin vildi tikið undir við eini loysn, sum liggur uttan fyri danska ríkið. Tí er tað umráðandi, at vit duga at samráðast við hendan flokk, heldur Jákup Suni, sum leggur dent á, at ongar veruligar samráðingar enn hava verið við Javnaðarflokkinn.

– Tey eru jú í andstöðu, og úr tí stóðni koyrir formaðurin í Javnaðarflokkinum upp á sína sjálfstýrslóg. Hetta er ivasleyst taktikkur, og tí verður spennandi at sigga endaliga samráðingarpleggjð, sum verður tilevnað í uttanlandsnevndini í hesum døgum, sigur fólkafloksmaðurin av Signabø.

Álit á samráðingarleidsluni

Hann sigur seg ikki stúra fyri eini fólkaatkvøðu, sum Løgmaður og landsstýrismaðurin í sjálfstýrismálum

Jákup Suni Joensen, tingmaður Fólka floksins sigur, at fólkafloksfólkini eru trúgv móti samgonguni

standa aftan fyri.

– Hesir báðir vísa seg at skilja veruleikan, og tí havi eg álit á teimum, sigur Jákup Suni Joensen, sum væntar torforar samráðingar við danir, sum hann sigur vera sera góðir forrættismenn, ið kortini longu hava avdúkað, at teir ikki vilja spæla sær av við oyggjarnar her norðuri.

Viðvíkjandi sjálvari fólkaatkvøðuni, ger Jákup Suni vart við, at tað verður ein

vanlukka fyri Føroyar, um øll ætlanin fer fyri bakka.

– Veljarin talaði fyri hálvum øðrum ári síðani, og tað avgerðina eiga vit at vírða. Men vit eiga at gera okkum greitt, at um vit fara ov miðvíst til verka, verður úrslitið kanska, at vit fyrstu ferð í søgu landsins atkvøða okkum inn í danska ríkið. Tað eigur ikki at henda, sigur tingmaður fólka floksins avgjörður.

Norðurlandskt yrkjarakvøld

Hóskvøldið 21. oktober er norðurlandskt yrkjarakvøld í

Norðurlandahúsinum

Norðurlandahúsið hevur boðið trimum norðurlandskum yrkjarum at lesa upp. Tað eru Liv Lundberg úr Noregi, Pia Juul úr Danmark og okkara egni Carl Jóhan Jensen. Tey fara at lesa upp úr verkum sínum.

Liv Lundberg er úr Troms. Hon gav fyrsta yrkingasavn sítt, *Den klare tonen*, út í 1979, og síðani hevur hon skrivað seks yrkingasøvn, tveir skaldsøgur og aðra prosa og essay til fleiri tekstasøvn. Hon hevur umsett Sylvju Plath og Inger Christensen til norskt og ristjórnad einum norðurnorskum tekstasavni. Nýggjasta yrkingasavn hennara er *íverksatt*, sum kemur út í heyst. Carl Jóhan Jensen hevur umsett hesa yrkingina eftir Liv Lundberg:

ein dagin sum doyvd í desember
fara eingir fuglar á flog
av greinum
eingin gráspurvur, eingin ígða
á foki eftir fannnum
eingin bláur fiskur
heingir seg í mína litleysu sjón
skuggarnar sum taka
seg saman á skaran er alt
eg síggi

sum eg fari frá húsum
dagurin steingir sítt
dokka smíl
og eg finni stevið
ið líkasum brestur kaldliga
ondin er farin at dragast
við endan
eg gangi ikki longur til
leiks men haldi
ímóti viðopnum

Carl Jóhan Jensen er úr Havn, og fyrsta yrkingasavn hansara, *Yrkingar*, kom út í 1977. Síðani hevur hann lagt úr hondum fimm yrkingasøvn, tveir skaldsøgur: *Seinnapartur* (1979) og *Rúm* (1995). Hann hevur týtt ein hóp bæði sjónleikir, barnabækur og aðrar fagrar bókmentir. Tvey yrkingasøvn hjá Carl Jóhan Jensen hava verið í uppskoti til norðurlandsku bókmentavíðislonina, eitt nú *Tímar og rek* (1997).

Pia Juul er úr Norðurljyllandi og debuteraði í 1985 við yrkingasavni *um levende og lukket*. Hon hevur skrivað trý yrkingasøvn, tað nýggjasta er *Sagde jeg - siger jeg*, sum kom út fyrr í ár. Harafturat hevur hon skrivað eina skaldsøgu og ein útværpsleik, sum eitur *Tornerose*.

Savnið *En død mands*

nys kom út í 1993 og hagarani yrkingin stavar:

Kongen af Castilien
var forelsket i jomfru Maria

Og jeg er også
vild med en drøm
De oplyste ruder det
røde loft

Jeg så fra mørket
gjorde mig gal
Jeg hylede som en hund
jeg fløjtede som en gad-
edreng

Og der gik måbende
folk forbi
imens jeg stampe
hen over pladsen
Jeg kommer gående hen
langs muren
forsigtigt på stenene i
mørket

næsten blind
Jeg kommer til at gå den
vej
Tilsagt
Jeg blir råbt an, hvem
der?

Og det kan jeg ikke for-
tælle

Hóskvøldið tann 21. oktober fara tey trý at lesa upp í Norðurlandahúsinum. Lis Wedell Pape, lektari í bókmentafrøði á Nordisk Institut á universitetinum í Århus, sum í løtuni er gestalektari á Fróðskaparsetrinum, fer at leggja fyri.

Til Sosialin og lesarar blaðsins

Í Sosialinum 14. oktober verði eg endurgivin í samrøðugrein undir heitinum "Peningur jústast til nýggja hvítbók".

Eftir at hava lisið hesa grein, noyðist eg at staðfesta, at tær metingar og tey sjónarmið, eg ynskti at fáa fram, eru borin víðari í einum líki, eg ikki kann kenn-

ast við. Harumframt eru metingar, sum als ikki eru mínar, men heldur blaðmansins egna.

Vil tí við hesum boða frá, at eg standi ikki inni fyri nevndu samøðu.

Prince Edward Island,
Canada, hin 18. Oktober
1999

Jógvan Mørkøre

Jógvan Mørkøre og nýggja hvítbókin

Høgt metti samfelagsfrøðingurin, Jógvan Mørkøre, boðar í Sosialinum og Dimmalætting í dag frá, at hann ikki stendur inni fyri greinini »Peningur jústast til nýggja hvítbók«, sum stóð í Sosialinum 14. oktober.

Greinin havi eg skrivað burtur úr trý korter langari samrøðu við Jógvan Mørkøre á kvøldi 13. oktober. Talan var um eina ógvuliga áhugaverda samrøðu um politisku víðurskiptini í Føroyum í løtuni. Og hóast eg órogyvaði hann mitt í føðingardeggi hansara, vildi hann fegin gera samrøðuna.

Fyri at tryggja mær, at eg ikki kom at endurgeva mannin skeivt, bandaði eg alla samrøðuna. Hetta er heilt vanligt í fjölmiðla-

heiminum, tá talan er um greinar um álvarsom víðurskipti. Bandupptøkurnar verða ikki nýttar móti kelduni, men verða tvørturímóti bert gjørdar fyri at tryggja blaðfólki og kelduni, at rætt verður endurgivið.

Jógvan Mørkøre hevur í brævi sínum onga beinleiðis grundgeving fyri, hví hann ikki kann standa inni fyri greinini. Hann sigur bert, at hann noyðist at staðfesta, at tær metingar og tey sjónarmið, hann ynskti at fáa fram, eru borin víðari í einum líki, hann ikki kann kennast við. Harafturat eru ymsar metingar í greinini, ið ikki eru hansara, men blaðmansins egna.

Sakni her beinleiðis grundgevingar frá samfel-

agsfrøðinginum um, hvørjar metingar og sjónarmið, hann ikki kann standa inni fyri greinini. Tann grundgevingin, hann kemur við, er ov leys. Sagt verður bert, at hann ikki kann standa inni fyri greinini

Sjálvsagt skrivaði eg ikki hvørt orð, sum Jógvan Mørkøre segði. So hevði greinin verið einar sjeiður til longdar, og tað ber ikki til at bjóða lesarunum. So er tað hetta, Jógvan Mørkøre er ónogdur við, kann hann til eina og hvørja tíð venda sær til mín og fáa fulla útskrift av bandinum.

Argir 19. oktober 1999

John Johannessen,
blaðmaður á Sosialinum